

titel les	BB LES 1 SPREEKVAARDIGHEID - STEMPROJECTIE
voor welke groep(en)	Groep 6 – 7 - 8
onderwerp/thema	KRING & VIERING – Vloeiend en verstaanbaar spreken
kunstdiscipline(s)	Theater - Drama
vaardigheden	Samenwerken: luistert naar anderen en houdt zich aan de afspraken Maken: durft te maken, improviseren en verbeteren Reflecteren: verwoord eigen ervaring en gevoelens
doelen(en)	De leerling kan: Tekst uit het hoofd leren en reproduceren Iedereen in de ruimte bereiken op een verstaanbare heldere toon met een gevarieerd spreektempo en een gevarieerde dynamiek voor meer nadruk en impact Verstaanbaar zijn tijdens de gehele scène/presentatie
werkvorm(en)	Teksttoneel
presentatievorm	Op 20 meter afstand van het publiek
duur van les(senreeks)	50 -60 minuten - les 1 van 3
benodigdheden	Het verhaal 'Planeet Bulder' - zie bijlage Tekst 'de stofzuiger robot', uitgeprint voor elke leerling
voorbereiding	Laat leerlingen de tekst 'de stofzuiger robot' een dag van te voren uit het hoofd leren.

ORIËNTATIEFASE

*Voorkennis ophalen,
imiteren van hoe iemand
spreekt.*

8 minuten

Leerkracht leest verhaal 'Planeet Bulder' voor.

Deze les oefenen we volume, gevarieerd spreektempo en dynamiek.
Noem voorbeeld van iemand die zo spreekt... (uit verhalen/ boeken/ films
of kennissen, géén klasgenoten).

Snel:

Traag:

Gehaast:

Zoekend:

Warm:

Kil:

Krassend:

Geknepen:

Bulderstem:

Zanikend:

Zingend:

Wat denk je dat bedoelt wordt met een gevarieerd spreektempo?

Wat denk je dat bedoelt wordt met gevarieerde dynamiek?

ONDERZOEKSFASE
*Experimenteren, improviseren,
oefenen, nieuw stemvolume
bewust aanleren en toepassen*

RONDE 1 = 5 minuten

We wonen op planeet Aarde en nu zijn er twee andere planeten die lijken als twee druppels water op planeet Aarde. Maar op de ene planeet, planeet Mompel, kan men alleen maar mompelen. Op de andere, planeet Bulder, wordt àltijd zeer luid gesproken. Echt luid! En altijd!

Spel ronde 1: Stel Mroes en Berend tegenover elkaar op, op de twee verschillende planeten. Mroes op planeet Mompel en Berend op Bulder. Ze spelen een spel: ze zeggen steeds dezelfde zin tegen elkaar, maar op een tegenovergestelde manier. De één Bulderend, de ander Mompelend. Ze kunnen niet anders...

RONDE 2 = 6 minuten

Spel ronde 2: nu gaat elk tweetal nog 20 verschillende manieren onderzoeken waarop je die ene zin kunt zeggen. Dit doen ze op planeet Aarde. Probeer uit met hard-zacht/hoog-laag/snel-traag/koel-warm/gehaast-met aandacht et c. Denk ook aan de personages die jullie genoemd hebben.

Mroes en Berend staan weer tegenover elkaar en spelen het spel: ze zeggen steeds dezelfde zin tegen elkaar, maar op zoveel mogelijk verschillende manieren.

Maak tweetallen, spreek af wie begint, wissel na 2 minuten.

Wissel per 2 minuten van voorbeeldzin:

- *Komt eerst een flits en dan de knal of eerst de knal en dan een flits?*
- *Het lampje van de koelkast gaat uit als je de deur dicht doet.*
- *Het wc papier is op.*

DELEN = 7 minuten

Delen: kies allemaal 1 persoonlijke favoriete manier, waarop Mroes of Berend de zin zegt. Bijvoorbeeld omdat die manier precies klopt bij wat je met die zin zegt, of juist helemaal niet klopt, maar dáárom heel opvallend is. Zorg dat je echt kiest wat je boeit!

Leerlingen staan allemaal in een kring, leerkracht staat in het midden. Als de leerkracht je aanwijst zeg je je zin, zorg dat je met jouw manier opvalt! De leerkracht zegt de zin zo PRECIES mogelijk na.

RECEPT MAKEN = 3 minuten

Maak klassikaal een recept voor stemprojectie met volume, een gevarieerd spreektempo en dynamiek, wat zijn de ingrediënten? Wees specifiek in je omschrijving!

UITVOERINGSFASE
*Toepassen, herhalen,
(in)oefenen, delen
van (tussen)resultaten*

OEFENEN = 10 minuten

We gaan met de stemprojectie ingrediëntenlijst de gekende tekst 'De stofzuiger Robot' doorlopen in tweetallen. Verdeel de tekst en zorg dat alle ingrediënten voor stemprojectie hoorbaar worden en je de tekst uit het hoofd kent.

De stofzuiger robot

Goedendag!
Met deze aankoop zult u zeer zeker boffen:
Hij kan uw huis met één oogwenk ont-stoffen.
Is uw huis muf?
Druk drie tellen op de gele knop!
Ruikt u? Tintel fris, zeeschuim-sop!
Voelt u zich eenzaam?
Luister dan naar zijn verhaal.
Lang, kort, grappige, troostend..., hij kan het allemaal!
De stofzuiger robot!
Hij is wendbaar, aaibaar, bestuurbaar, betrouwbaar
en niet onbelangrijk: on - be - taal - baar!

Presentatie

We zijn op Planeet Bulder bij een bijeenkomst van Robotmakers. Daar worden Robots met de allernieuwste snuffjes en mogelijkheden gepresenteerd. Nieuwste van het nieuwste.

PRESENTATIE = 10 minuten

Verwerk alle ingrediënten voor stemprojectie.

Reflectie:

Wie was van begin tot het eind op planeet Bulder? (volume)
Waarom merk je dat iemand z'n tekst echt goed kent?

EVALUATIEFASE
*Terugkijken op product en
proces en
wat geleerd is, het creëren van
ruimte om te groeien en het
formuleren
van nieuwe leervragen*

Wat merk je aan jezelf als je tekst uit je hoofd kent als je spreekt?
Wat merk je bij het toepassen van Planeet Bulder volume?
Wat merk je bij het toepassen van spreektempo en dynamiek?

Wanneer kan je de techniek van spreektempo en dynamiek toepassen?
Voorbeelden in de klas:
Voorbeelden in het openbaar:
Voorbeelden tijdens het beoefenen van je hobby:
Voorbeelden die nu nog niet genoemd zijn:

Wat zou je nog beter onder de knie willen krijgen?

*Bekijk samen
inspiratiebronnen*

Tot 02.20 sec. interessant bij **les 1 stemprojectie** en **les 3 Intonatie**
Stemacteur Tygo Gernand:

<https://www.youtube.com/watch?v=cwEhKn0eDkU>